

Algemene Beschouwingen 2021 Democraten Voerendaal

Geachte voorzitter, college en raadsleden,

Voor ons ligt de begroting van het jaar 2022 met een positief saldo en met een duurzaam sluitende vooruitblik voor de jaren 2023-2025. Een positief resultaat en daarnaast een hoog voorzieningenniveau binnen de kernen van ons mooie Voerendaal. Daar mogen deze raad en het college trots op zijn!

Als wij terugblikken op de afgelopen raadsdebatten, lijkt het soms alsof binnen onze gemeente niets goed zou gaan en verbeterpunten worden uitvergroot. Dit staat niet in verhouding met de voorzieningen die wij hebben. Wij blijven altijd oog houden voor actiepunten en zullen deze ook nu in deze beschouwingen benoemen en middels moties kenbaar maken. Wij zijn te allen tijde bereid om dit op een constructieve wijze met elkaar te bespreken.

Democraten Voerendaal realiseert zich dat er binnen de huidige formatie veel gevraagd wordt van onze ambtenaren en wij vinden dan ook dat er gezien de grote werkdruk een compliment gemaakt mag worden naar alle medewerkers binnen deze organisatie.

Ondanks het feit dat het COVID-19 virus ons dagelijkse leven al weer stevig begint te beheersen, zien wij toch uit naar de resultaten van het coronaherstelplan. Zo kunnen we er samen met het college en de raadsleden de schouders onder zetten. **#VoerendaalSamenSterk.**

Voorzitter, wij zullen een aantal onderdelen uit deze begroting extra belichten.

Bestuur en Dienstverlening

Democraten Voerendaal zet zich structureel in voor goede dienstverlening en bereikbaarheid. Wij zijn verheugd dat inmiddels de digitale dienstverlening fors verbeterd is, mede naar aanleiding van een motie onzerzijds. De avondopenstelling is inmiddels ook ingevoerd na eerdere vragen van Democraten Voerendaal. Ook nu vragen wij wederom aandacht voor verbetering van de dienstverlening. Daar waar we op het digitale front veel verbetering zien, vinden wij het belangrijk dat ook burgers zonder digitale middelen, kennis kunnen blijven nemen van de publicaties van de Gemeente Voerendaal. Ondanks een toezegging van de portefeuillehouder, constateren wij dat publicaties niet meer worden geplaatst in lokale bladen, zoals het huis aan huisblad OnderOns. Middels een **motie** willen wij hierin verbetering brengen.

Het verwerven van derdengelden en subsidies, dat uitstekende resultaten heeft opgeleverd, vinden wij een zeer goede zaak. Wij ondersteunen dit en verzoeken het college om op die ingeslagen weg door te gaan. (o.a. bij de OCK zijn, dankzij enorme inspanningen en een inmiddels jarenlange lobby, bijna 2,4 miljoen euro vergaard).

Democraten Voerendaal acht samenwerken met omliggende gemeenten vanzelfsprekend en vindt het vanuit dit oogpunt goed dat hierop gestuurd wordt en 'samen grip op verbonden partijen' hiermee meer gestalte krijgt, waarbij wij onze eigen identiteit niet moeten verliezen. Wij roepen de portefeuillehouder nogmaals op om met gelijkwaardige partners samen op te trekken, om daar waar nodig, gezamenlijk de pijnpunten te benoemen, zoals bij de verdeelsleutelsystematiek.

Veiligheid

Omtrent zichtbare veiligheid is de laatste tijd veel te doen. Denk aan 'Blauw op straat' en de inzet van onze Boa's. Democraten Voerendaal heeft recent enkele schriftelijke vragen gesteld over dit onderwerp, met de strekking dat de wijkagent en onze Boa's nog intensiever kunnen samenwerken. En daar valt wat ons betreft ook de zichtbaarheid van onze Boa's en de wijkagent, zowel op straat, als op social media onder. Dit verdient meer aandacht, aangezien wij denken dat dit een positief effect teweeg zal brengen. Er hebben onlangs diverse hotspots, op het gebied van overlast en criminaliteit, extra aandacht gekregen, hetgeen we toejuichen. En we zijn ook zeer te spreken over de recent uitgevoerde acties: 'Hensplantages de woonwijk uit' en 'De Bijtende Bende', omtrent drugscriminaliteit. Daarmee zien we dat het college gestalte geeft aan de geformuleerde ambities uit het raadsakkoord.

Toerisme

Voerendaal heeft er door de goedkeuring van het bestemmingsplan van de Eikenhof en Kasteel Puth e.o. voor de toekomst mooie plekken bij gekregen om te overnachten en te recreëren. Daarnaast zorgt het transferium bij Mingersborg voor de aanpak van de problematiek die er speelt rondom parkeren in dat gebied. De coalitie zal verder een **amendement** indienen, zodat de toeristenbelasting het komende jaar weer niet zal stijgen.

Openbare ruimte

Democraten Voerendaal is verheugd met alle plannen die op de rit staan voor 2022 t.a.v. de openbare ruimte. Wij zien deze ontwikkelingen als een impuls voor onze gemeente, waarbij voor ons de veiligheid voor alle verkeersdeelnemers prioriteit nummer één is. Het CDA in Heerlen en de GBBL in Landgraaf willen een lobby starten om op plekken in Parkstad waar vaak te hard wordt gereden mobiele flitspalen te installeren. Wij willen het college vragen om zich bij dit initiatief aan te sluiten en dienen hiervoor een **motie** in.

Door de realisatie van de fietsverbinding Heuvelland Parkstad dragen we niet alleen bij aan de verkeersveiligheid, maar creëren we ook een behoorlijke bijdrage aan de recreatieve en toeristische sector. Wij vragen wel nadrukkelijk aandacht voor het, aansluitend aan de realisatie van het project, opnieuw ontwikkelen van verwijderde groenstructuren, langs deze fietsverbinding.

Naar aanleiding van de vervangingsinvesteringen openbare verlichting hopen wij binnen een aantal jaren volledig verLED te zijn. Wij vragen hiervoor een **toezegging** van de portefeuillehouder dat hij zich hiervoor gaat inspannen.

T.a.v. de onvoorziene kosten en risico's weten we dat we ons momenteel bevinden in een markt waar producten schaarser en dus duurder worden. Het daaruit voortkomend gevolg is dat diensten en projecten meer zouden kunnen gaan kosten. Democraten Voerendaal verwacht dan ook dat er goed gekeken gaat worden naar projectplannen om deze samen integraal op te pakken en om daar waar mogelijk een kostenbesparing teweeg te brengen. Ook brengen wij hier het omgekeerd aanbesteden onder de aandacht, waar wij in het verleden al vaker aan gerefereerd hebben, om zodoende een financieel gewin te behalen. Hierbij is het van belang dat onderscheid wordt gemaakt tussen 'nice to have' en 'need to have', zonder dat aan kwaliteit wordt ingeboet.

Watermanagement

Afgelopen jaar hebben we in onze regio te maken gehad met aanzienlijke wateroverlast. Onmiskenbaar, één van de gevolgen van de klimaatverandering. We zullen ons nu en in de toekomst moeten voorbereiden op het verwerken van meer regenwater in korte tijd en er voor moeten zorgen dat het riool en de afwateringssystemen daar op berekend zijn. Er zijn al stappen gezet, die er toe hebben bijgedragen dat we in de afgelopen periode, in onze gemeente gevrijwaard zijn van extreme overlast, in tegenstelling tot omliggende gemeenten.

Om het riool o.a. klimaatbestendiger te maken, is het van belang uitvoering te geven aan het watertakenbeleid. De uitvoering van het watertakenplan 2020-2024, dat in december 2019 door deze raad is vastgesteld, heeft uiteraard consequenties. De rioolheffing blijft in 2022 nog gelijk aan 2021. De verhoging van de rioolheffing in de toekomst vinden wij voor onze burgers weliswaar niet fijn, maar het is wel verklaarbaar wanneer we dit soort stortbuien door klimaatveranderingen willen blijven reguleren en controleren via de afwateringssystemen.

Onderwijs

Democraten Voerendaal staat voor leefbaarheid, dus ook een school in iedere kern. Door de investeringsbegroting kunnen wij in drie kernen een betere schoolomgeving realiseren en het onderwijs toekomstbestendig maken. Hiermee verankeren wij de leefbaarheid in iedere kern. Democraten Voerendaal is zich bewust van het feit: 'wie de jeugd heeft, heeft de toekomst'. Positieve gezondheid en psychisch welbevinden, zijn met name voor deze doelgroep - en vooral ten gevolge van de coronapandemie - een belangrijk aandachtspunt. Goed om te lezen dat onze portefeuillehouders, wethouder Braun en Coenen, de gemaakte uitvoeringsafspraken met de betrokken partners in 2022 verder doorzetten.

Ook de integrale aanpak in de Voerendaalse kind centra, die op verzoek van onderwijsinstellingen opnieuw wordt bezien, is een positieve ontwikkeling voor alle kinderen om de overgang van peuteropvang naar basisschool zo soepel mogelijk te laten verlopen. En ondanks dat de leerachterstanden door lockdown en quarantaine in onze gemeente lijken mee te vallen, vertrouwen wij erop dat het college de daarvoor beschikbaar gestelde NPO-middelen, van naar verwachting €113.000,--, optimaal zal benutten. Preventieve inzet en vroegtijdige aanpak van schoolverzuim wordt ook gewaardeerd.

Sociaal Domein

'Niemand valt buiten de boot' is een uitspraak die we vaak horen en ook enorm belangrijk vinden. Dit gedachtegoed komt zeker binnen het sociaal domein tot uiting.

De ambulante jeugdhulp wordt uitgevoerd door JenS. Zeker de eerste 2 jaren is dit zowel financieel als inhoudelijk een enorme uitdaging geweest. Echter door de transformatiegedachte ook daadwerkelijk om te zetten in acties hebben we onlangs tijdens een themabijeenkomst mogen ervaren dat JenS zowel preventief, als normaliserend en dichtbij in de buurt hun ondersteuning biedt.

Naast JenS is Kompas ook een gemeentelijke samenwerking. Kompas laat al jaren zien dat ze tot de beste sociale diensten behoort van Nederland. Kompas heeft de uitbreiding met gemeente Schinnen goed uitgevoerd. Ook de uitbreiding met gemeente Onderbanken zien wij met vertrouwen tegemoet. Kompas laat zien dat ze een goede balans hebben tussen rechtmatigheid en doelmatigheid, ondanks het moeilijke jaar met corona. Een compliment aan Kompas gezien de invulling van de verschillende (digitale) themabijeenkomsten voor raad- en commissieleden het afgelopen jaar, is daardoor ook zeker op zijn plaats. In 2022 komt de uitvoering van de nieuwe inburgeringswet ook als nieuwe taak bij Kompas. We willen de portefeuillehouder vragen om alert te zijn dat de identiteit en integrale aanpak van Kompas niet gaat lijden onder de groei.

Verenigingsleven

Het verenigingsleven had en heeft het moeilijk door corona. Hierdoor bestaat het risico dat leden een andere invulling gaan geven aan hun vrije tijd. Wij vragen aan de portefeuillehouder of hij deze signalen in onze gemeente heeft ontvangen. Wij zijn tevreden met het voorstel dat de pilot MVA met twee jaar wordt verlengd in deze begroting. Hiermee krijgen actieve leden de kans om hun vereniging te promoten middels een activiteit en worden mogelijk nieuwe leden aangetrokken. Wij vragen aan het college naast de verlenging van twee jaar, ook een evaluatie op te zetten, zodra dit weer kan. Daarnaast draagt ook dit bij aan de leefbaarheid in de kernen. Ook de incidentele coronasubsidie, die verenigingen ten behoeve van activiteiten in het kader van herstart/heropening van het lokale culturele- en verenigingsaanbod ontvangen, draagt bij aan de motivatie om weer activiteiten te ontplooiën.

Volkshuisvesting

Op het gebied van volkshuisvesting zal de nieuwe Omgevingswet ingaande per 1 juli 2022 zeker de aandacht van de betreffende ambtenaren vragen, maar hopelijk niet ten koste van de doorlooptijden van concrete bouwplannen. Iedere woning die in Voerendaal kan worden opgeleverd telt in de huidige woningmarkt. We hebben een aantal maanden geleden schriftelijke vragen gesteld over mogelijke bouwlocaties in onze gemeente. Daar hebben we summier antwoord op gekregen, waar we niet concreet uit kunnen opmaken, wat er mogelijk is en wat er met diverse locaties gaat gebeuren. Daarom wordt het, wat Democraten Voerendaal betreft, nú echt tijd om met een 'Masterplan Wonen' te komen. Hierin worden wat ons betreft kansen en mogelijkheden voor alle doelgroepen in kaart gebracht inzake de inmiddels overspannen woningmarkt.

Duurzaamheid

Duurzaamheid wordt zoals we mogen verwachten voortvarend opgepakt en dat is maar goed ook, want de klimaatverandering komt in rap tempo op ons af. Het antwoord hierop is de energietransitie. Wij vinden dat we dit proces moeten omarmen in plaats van wegduwen. Wij willen voor de toekomstige generaties een leefbare omgeving garanderen. Wij zijn ons ervan bewust dat de aanleg van zonneweides tot weerstand kan leiden. Echter is het binnen onze gemeentegrenzen, met het volgen van de zonneladder, niet mogelijk om anders aan de door het rijk opgelegde opgaves te voldoen. Het is echter onze ambitie dat zonneweides in Voerendaal een voorbeeld worden voor deze regio. Het moet een voorbeeld worden op het gebied van inpassing, biodiversiteit, coöperativiteit en profijt voor de omgeving. Precies zoals wij het in het RAK (Regionaal Afwegings Kader) met aanvullende regels hebben vastgesteld. Daarbij dienen concrete plannen eerst aan de gemeenteraad te worden voorgelegd. Verder juichen wij het toe dat er in de begroting een p.m. post is opgenomen voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.

Door Corona is de pilot Car Sharing in de ijskast gezet. Wij vragen een **toezegging** van de wethouder om voortvarend aan de slag te gaan met deze pilot, zodra dit mogelijk is.

DV spreekt haar waardering uit voor het Duurzaamheidsfestival. Ons hebben geluiden bereikt en dat hebben we ook zelf kunnen constateren, dat het laagdrempelig aanbieden van informatie rondom duurzaamheid, erg goed is ontvangen en heeft geresulteerd in een stuk bewustwording over de taakstellingen waarvoor wij staan. Om hier in de toekomst een vervolg aan te geven dienen wij een **motie** in met het verzoek aan het college om te onderzoeken of het Duurzaamheidsfestival in de komende jaren eenmalig of meermaals georganiseerd kan worden en dan zou dat ook in één van de andere kernen kunnen plaatsvinden

Ook zijn we verheugd dat op initiatief van dhr. Jan Pasman uit Klimmen, i.s.m. wethouder Ruud Braun, het Duurzaamheid Platform Voerendaal is opgericht.

Open Club Klimmen

Op 1 juni jl. heeft het College van B&W een positief besluit genomen over het Voorlopig Ontwerp (VO) van het project Open Club Klimmen (OCK). De hoofdgebruikers en omwonenden zijn nauw betrokken bij het VO en hebben waardevolle input geleverd aan het projectteam, waarbij het uitgangspunt is en blijft, dat dit uiteindelijk ten goede komt aan de gemeenschap in Klimmen

Gedeputeerde Lia Roefs van de Provincie Limburg, sprak onlangs haar bewondering en waardering uit over het project OCK.

Ook zijn er 24 levensloopbestendige appartementen gepland in het entreegebied van de OCK. Enerzijds om de levendigheid van het plein en de sociale veiligheid rondom de OCK te versterken. Anderzijds om te voldoen aan de grote behoefte naar woningen in de gemeente Voerendaal en in Klimmen in het bijzonder.

Hondenbelasting

De hondenbelasting wordt vanaf 2022 afgeschaft. Waar er eerder in deze raad vaker werd aangegeven dat deze belasting diende te worden afgeschaft, is er nooit vanuit deze kant een voorstel gekomen om de begroting meerjarig sluitend te krijgen. Dit college is het wel gelukt, ondanks de grote taakstellingen die zij eerder, samen met de raad, hebben weten om te buigen.

Lokale heffingen

De afvalstoffenheffing gaat in 2022 omhoog met € 10,- per jaar en blijft de daaropvolgende jaren gelijk. Ook hier zien we liever dat dit niet noodzakelijk is, aangezien veel burgers in onze gemeente goed bezig zijn met het scheiden van afval, denk bijvoorbeeld aan de door onze fractie ingediende motie PMD. Desondanks is dit nog steeds niet opgepakt. Hogere kosten voor afvalverwerking en lagere opbrengsten zijn hiervan de oorzaak. Wij begrijpen dat afvalverwerking kostendekkend zal moeten zijn, maar soms is dit aan de burger moeilijk uit te leggen. We dienen ook een **Motie** in m.b.t. de verlaging belastingdruk, indien mogelijk.

Financieel

Waar er door de oppositie meermaals het negatieve signaal werd afgegeven dat de spaarpot van Voerendaal leeg zou zijn, minder wordt en opraakt, zien wij het tegenovergestelde. In de afgelopen raadsperiode vanaf 2018, zijn de algemene reserves niet gedaald, maar gestegen met bijna € 1.900.000,-. Hiertegenover staat dat er veel beleidsrijke begrotingen zijn gepresenteerd en uitgevoerd. Daarnaast is ook de reserve sociaal domein gegroeid met iets meer dan € 650.000,- terwijl we hier in Voerendaal niemand, zoals al eerder vermeld, buiten de boot laten vallen.

Ook het weerstandsvermogen in Voerendaal is uitstekend. Een meerjarig sluitende begroting en het vermogen om tegenvallers op te vangen, maakt onze gemeente financieel gezond. Hiervoor wil Democraten Voerendaal het college een compliment maken.

Tot slot wensen wij het college succes bij de uitvoering van de begroting 2022 binnen de door de raad gestelde kaders.

Fractie Democraten Voerendaal,

Siem van Dinther
Cindy Giesen
Mike Doutzenberg
Charlyne Bartels
Joep Heuts